مدیریت برآموزش سازمانها سال سیزدهم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳ شماره صفحه ۸۸-۷۱

بررسی رابطه رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای و هیجانات تدریس

*علی رشیدی، دکتری مدیریت آموزشی، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه تهران، ایران.
فاطمه بهرامی، استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.
سمیه رمضانپور مهنه، کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای و هیجانات تدریس معلمان مقطع ابتدایی است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش را کلیه معلمان مقطع ابتدایی شهر فیض آباد و مه ولات در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تشکیل دادند (بر اساس آمار به دست آمده از سازمان آموزش و پرورش۴۰۰ نفر). بر اساس فرمول کوکران حجم نمونه ۱۹۲ نفر تعیین شد که به روش تصادفی ساده از این جامعه آماری به عنوان نمونه انتخاب شد. ابزار پژوهش پرسشنامه رهبری هوشمندانه ، پرسشنامه هیجانات معلمان ، پرسشنامه اجتماعات حرفه‌ای یادگیری بود. روایی پرسشنامه ها با استفاده از روش روایی محتوایی و صوری مورد تایید قرار گرفت، همچنین برای تعیین پایایی از ضریب آلفای کرنباخ استفاده شد که میزان آماره آلفای کرونباخ برای پرسشنامه رهبری هوشمندانه(۰/۹۵)، پرسشنامه اجتماعات حرفه‌ای یادگیری(۰/۷۹) و پرسشنامه هیجانات معلمان(۰/۹۳) بدست آمد. اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار SPSS و ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۵۷+ می باشد، بین رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان ۰/۲۵- می باشد. لذا می‌توان نتیجه گرفت بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری و هیجانات تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

واژگان کلیدی: رهبری هوشمندانه، مدیران، مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری، هیجانات تدریس، معلمان

* نویسنده مسئول: atu.rashidi1370@gmail.com
دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۵/۱۷ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۲۲

[Downloaded from journaliea.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

Managing Education in Organizations Vol.13/No.2/ Summer 2024 Page 71-88

Examining the relationship between intelligent leadership of managers and participation in professional learning communities and teaching emotions

*Ali Rashidi, PhD in Educational Management, Department of Management, Faculty of Management and Accounting, University of Tehran, Iran.

Fatemeh Bahrami, Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Human Sciences, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.

Somayyeh Ramzanpour Mahneh, MA in Educational Management, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Torbat Heydarieh, Iran.

Abstract

The purpose of this research is to investigate the relationship between the intelligent leadership of managers and the participation in professional learning communities and the emotions of teaching elementary school teachers. The descriptive research method was correlation type. The community of this research was formed by all the teachers of the elementary level of Faiz Abad and Meh Valat in the academic year 1401-1402 400 people based on the statistics obtained from the Education Organization). Based on Cochran's formula, the sample size of 196 people was determined, which was selected as a sample from this statistical population using the available sampling method. The research tools were Intelligent Leadership Questionnaire, Emotions Questionnaire, and Professional Learning Communities Questionnaire. The validity of the questionnaires was confirmed using the content and face validity methods, and Cronbach's alpha coefficient was used to determine the reliability, and the Cronbach's alpha statistic for the intelligent leadership questionnaire was (0.95), the professional learning community questionnaire (79. 0) and teachers' emotions questionnaire (0.93) was obtained. The collected data was analyzed with SPSS-25 software and Pearson's correlation coefficient and multivariate regression analysis. The results showed that there is +0.57 between intelligent leadership of managers and participation in professional learning communities, and -0.25 between intelligent leadership of managers and teachers' teaching excitement. ($P < 0.05$). Therefore, it can be concluded that there is a relationship between the intelligent leadership of managers with participation in professional learning communities and the excitement of teaching elementary school teachers.

Keywords: intelligent leadership of managers, participation in professional learning communities, teachers' teaching emotions.

* Corresponding author: atu.rashidi1370@gmail.com

Receiving Date: 8/8/2021 Acceptance Date: 13/3/2022

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

مقدمه

در طول تاریخ آموزش و پرورش، معلم همواره ستون و محور تعلیم و تربیت بوده است که به‌صورت مستقیم در امر آموزش نقش داشته است (Blaustein and Goldsmith, 2021). تعلیم و تربیت امری دشوار است و در این میان معلمان برترین نقش را بر عهده دارند و نقطه آغاز هر تحول آموزشی و پرورشی به شمار می‌روند. لذا یکی از بارزترین و برجسته‌ترین برنامه‌های آموزش و پرورش تحقق و شناخت ویژگی‌های معلمان و بررسی عوامل موثر بر عملکرد آنها است(Ebrahimi. 2018).

یکی از عواملی که بر عملکرد معلمان تأثیر می‌گذارد، احساسات و هیجانات آنها است، احساسات و هیجانات بخش مهمی از زندگی معلمان را شکل می‌دهند و در هر اقدامی می‌توان رد پای آن را دید(Hossein Qalizadeh, 2021). حضور در مدرسه و کلاس، چه به‌عنوان دانش‌آموز و یا معلم می‌تواند انبوهی از هیجانات را فراخوانی کند. در واقع کلاس درس یک موقعیت بسیار تعاملی و سرشار از تجارب هیجانی را بازنمایی می‌کند. هیجان‌ها یک نوع انگیزه هستند که رفتار را نیرومند و هدایت می‌کنند (نیرومند کردن و هدایت رفتار). هیجان‌ها در واقع مثل یک سیستم نمایش نشان می‌دهد که سازگاری فرد چقدر خوب یا بد پیش می‌رود. هیجان‌ها بسیار پیچیده‌تر از آن هستند که ابتدا به چشم می‌خورند. هیجان‌ها چندبعدی هستند. آن‌ها به‌صورت پدیده‌های ذهنی، زیستی، هدفمند؛ و اجتماعی وجود دارند. هیجان وضعیت پیچیده‌ای است در پاسخ به تجربه‌های دارای بار احساسات. هر هیجان شدید حداقل شش مؤلفه دارد که عبارت‌اند از: ۱) تجربهٔ شخصی و ذهنی هیجان، ۲) پاسخ خاص جسمانی درونی، به‌ویژه آن‌هایی که با دستگاه عصبی خودمختار ارتباط دارند، ۳) شناخت‌های شخص درباره هیجان و موقعیت‌های مرتبط با آن، ۴) جلوه‌های چهره، ۵) واکنش‌های شخص به هیجان، ۶) گرایش به اعمال معین. هیچ‌یک از این مؤلفه‌ها به‌تنهایی گویای حالت هیجانی نیست، بلکه ترکیبی از همهٔ آن‌هاست که هیجان معینی را به وجود می‌آورد (Irjirad and Haji, 2018).هیجانهای معلم به دو مقوله‌ی هیجانهای مثبت و منفی تقسیم شده است. معلمان گستره وسیعی از هیجانهای مثبت و منفی را در حین تدریس و تعامل با دانش‌آموزان خود تجربه می‌کنند. هارگریوس (۱۹۹۸) بیان می‌کند که آموزش خوب با هیجان‌های مثبت همراه است و معلمان خوب در حین آموزش صبوری نشان می‌دهند و در قبال آن نیز دانش‌آموزان مشتاق‌تر می‌گردند. هیجانهای معلمان بر رفتار و یادگیری دانش‌آموزان موثر است (Barzegar, Hosseini and Sadati, 2019)همچنین هیجانهای معلم بر روی رفتار، آموزش، هویت شغلی و زندگی آنها اثرگذار است (Taxer and Frenzel, 2015؛ Saunders, 2013; Lauerman and Beutler, 2021؛ Hagner and Welt, 2014) .

علاوه بر هیجانات یکی دیگر از عواملی که در ارتباط با معلمان بسیار مهم می‌باشد و تاثیر شگرفتی در پیشرفت معلمان دارد وجود اجتماعات حرفه‌ای یادگیری در میان معلمان است. اجتماع یادگیری حرفه‌ای، توصیف‌گر یک اجتماع اثربخش و منسجمی است که باعث می‌شود یادگیری در یک اسلوب اجتماعی،

[Downloaded from journaliea.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

یعنی از طریق مشارکت و تعامل با دیگران، و به شکلی اصیل و واقعی رخ دهد. اجتماع یادگیری حرفه‌ای یک فرآینـــــد یادگیری گسترده یا متوسط برای تقویت همکاری در بین وظایف مربوط به شغل در محیط کاری می‌باشد و تأثیر قابل‌توجهی در بهبود عملکرد منابع انسانی دارد کـه بـر اسـاس یک هدف مشترک شکل می‌گیرد نه یک مکان مشترک و اهداف آن، حدود و مرزهای آن را تعریف می‌کنند. اجتماع یادگیری حرفه‌ای به‌عنوان رویکردی برای بهبود عملکرد آموزشی معلمان و افزایش یادگیری دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شود(Çevik,2019)و توانایی یادگیری در محیط کاری به‌صورت جمعی است. همچنین اینکه جوامع یادگیری حرفه‌ای یک پیش‌نیاز مهم برای مقابله مؤثر با تغییرات و انجام مسئولیت‌ها می‌باشد (Becker,2021). از این‌رو اجتماع یادگیری حرفه‌ای شامل تغییرات زیربنایی است که منجر به بهبود مداوم مدرسه می‌شود (Xing, Yan and Li ,2018) و به‌عنوان ظرفیتی برای ارتقای یادگیری دانش‌آموزان و معلمان در نظر گرفته می‌شود. جامعه یادگیری می‌تواند دامنه محدودی از افراد درون یک گروه کوچک در موسسه آموزشی تا جامعه یادگیری جهانی را شامل شود (Kikha,2020).

در جوامع یادگیرنده حرفه‌ای موفق به‌منظور کسب و تولید دانش حرفه‌ای جدید باهم همکاری دارند. جوامـــع یادگیرنده حرفه‌ای با ویژگی‌هایی نظیر محیط‌های کاری مشارکتی و انعطاف‌پذیر برای پاسخگویی هرچه سریع‌تر به چالش‌ها، عملکرد مؤثرتر در جامعه معاصر نسبت به سایر سازمان‌ها شناخته می‌شوند و به معلمان کمک می‌کند در آن تقاط قوت و ضعف خود را با همکاران در میان بگذارند، راه حل‌های مشارکتی برای مشکلات خود انتخاب کنند و ایده‌های جدیدی را به طور جمعی و به نفع فراگیران به کار گیرند و به این طریق باعث بهبود آموزش و اصلاحات آموزشی گردند(Tan at al,2020).

با این وجود هیجانات مثبت و نیز اجتماعات حرفه‌ای یادگیری در بین معلمان، شکل نمی‌گیرند، مگر با رهبری هوشمندانه مدیران. بکارگیری رهبری هوشمند به عنوان الگویی کارآمد، می تواند اثرات مهمـی در بازگرداندن، ثبیت و بالا بردن اعتبار از دست رفته و یا تضعیف شده ایـن نهـاد آموزشـی داشـته باشـد. در رهبری هوشمندانه، اعتقاد بر این است که رهبر ابتدا باید به نیاز پیروان توجه کـرده و سـپس بـه نیازهـای خود. رهبری هوشمندانه توجه دقیق، موشکافانه، ظریف و همزمان به نیازهای سازمان، رهبر و پیروان دارد. رهبری هوشمند از یک زاویه خلاق و هوشمند به رهبری مـی‌نگـرد. هـوش خـلاق سـعی مـی‌کنـد ابعـاد هیجانی، عقلانی و شـهودی و معنـوی هـوش را بـا یکـدیگر تلفیـق کنـد (Alexino and Roan 2018). بنابراین با توجه به تغییر و تحولاتی که در مدارس مقطع ابتدایی صورت گرفته است، داشتن یک سازمان خلاق و کارآمد و توانمند برای ارتقای سطح علمی، مستلزم نقش رهبری هوشمندانه و موثر بـرای این سازمان در تحقق اهدافش می‌باشد. این چنین رهبری می‌تواند هم اهداف خرد و هم اهـداف کـلان را مورد توجه قرار می دهد. Saidan Manalaka (2018) بیان کرده است که رهبری هوشمند پیـروان را در سه بعد عقلانی، هیجانی و معنوی هدایت می‌کند. همچنین بر اساس پژوهش های محقـق، رهبـری

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

جمعی نیز به عنوان بعد چهارم رهبری هوشمند شناسایی گردید. در بعد عقلانی رهبری هوشمند، مدیریت بر مبنای هدف یکی از ابعاد اساسی است که از طریق آن مدیران سطوح بالا و پایین به طور مشترک هدف های سازمان را مشخص می‌کنند و حدود و مسئولیت‌ها و وظایف هر فرد را با در نظر گرفتن نتایج مورد انتظار تعیین می‌کنند (Marshall,2015). بعد هیجانی رهبری هوشمند عبارت است از مدیریت بر مبنای عواطف و احساسات و هیجانات، به طوری که رهبر باید به همهٔ ابعاد وجودی انسان توجه کند و انسان را قلب سازمان و هسته اصلی سازمان درنظر بگیرد(Oleksiyenko,2018). توانایی رهبری برای به کارگیری هیجان‌ها یا تولید هیجان برای حل مسئله، در کارایی اعضای گروه نقش مهمی را ایفا می کند. در بعد معنوی رهبری هوشمند، کارهای نامفهوم و بی مبنا به کارهای بامعنا و هدفمند تبدیل می شود، به گونه ای که به افراد نیرو و انرژی می بخشد و از فرسودگی شغلی و بیهودگی جلوگیری می کند (Meshbaki,2021). در این بعد، رهبر با استفاده از ارزش ها، طرز تلقی و رفتارهایی که لازمه انگیزش درونی خود و دیگران است، بقای معنوی اعضای سازمان را فراهم می کند (Mirhashmi et al,2017) و بعد رهبری جمعی عبارت است از یک فرایند رهبری پویا که در آن رهبر یا مجموعه ای از رهبری هوشمند زمینه را برای همکاری، همفکری و همدلی در میان جامعه کارکنان فراهم می کند و موعب پیوند محکم تر آن ها با سازمان می شود و با شناخت و ایجاد معرفت همه جانبه کارکنان، بر قابلیت‌های رفتاری و عملکردی آن ها می افزاید Lohbeck, Haginauer and Frenzel (,2018).

لذا با توجه به تحقیقات صورت گرفته در خصوص متغیرهای پژوهش مانند تحقیقات Tusi et al, (2019) که نشان دادند که رهبری هوشمند با ۵ مولفه رهبری عقلانی، رهبری عاطفی، رهبری معنوی، رهبری جمعی رهبری سیاسی در ارتباط است(Hosseini Bafghi,(2019 نشان داد ارتقای هیجان-های مثبت و تنظیم هیجانهای منفی، معلمان به فعالیتهای اجتماعی تدریس و مهارتهای هیجانی-اجتماعی در برقراری رابطه مؤثر با دانش‌آموزان و کنترل موقعیتهای استرس‌زا تاثیر دارد. (Irjirad and Haji, 2018) نشان داد بین خودآگاهی و هیجانات ناشی از تدریس در معلمان (هنرآموزان) هنرستانهای قائمشهر رابطه معناداری وجود دارد. Kikha, Hoyda and Yaqoubi, (2016) نشان دادند رهبری هوشمند با تاکید بر مدیریت هدف، عواطف و احساسات، معنا و هدفمندی، توسعه روحیه کارتیمی و گروهی و پرورش و تقویت حس جستجوگری می‌تواند بر عملکرد اعضای هیات علمی تاثیرگذار باشد و بر توسعه ی روزافزون و همه جانبه‌ی دانشگاه‌ها بیفزاید. می‌توان اذعان داشت تاکنون تحقیقی در ارتباط با رابطه رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری و هیجانات تدریس معلمان صورت نگرفته است و این خلاء پژوهشی مشهود است و نیاز به تحقیق در این خصوص می باشد. همچنین با توجه به اینکه معلمانی که خود در فرایندهای ادراکی و روان‌شناختی خود دارای تبیین‌های نامناسب ذهنی باشند، نمی‌توانند نقش مؤثر و موفقی در تربیت فراگیران خود داشته باشند. لزوم توجه به

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

این مهم با توجه به ضعف‌های موجود در نظام آموزشی کشور بخصوص در رفع ضعف‌ها و خلأهایی چون تقویت و پرورش هیجانات تدریس معلمان، اجتماعات حرفـه‌ای یـادگیری از پیش احساس می‌شود. لـذا بـا توجه به کمبود تحقیقات داخلی و خارجی خصوصا در ارتباط با نقش رهبری هوشمندانه بر ایـن متغیرهـا و خصوصا در معلمان مقطع ابتدایی، محقق بر آن شد تا به این سوال پاسخ دهد که آیـا رهبـری هوشـمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری و هیجانات تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه دارد؟

روش‌شناسی

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. تحقیق همبستگی، یکی از انواع روش تحقیق است که در آن پژوهشگر می‌کوشد تا نوع رابطه میان یک چند متغیر را شناسایی یا درک نماید. به بیان ساده، تحقیقات همبستگی در پی ترسیم نوع رابط میان متغیرها هستند. جامعه این پژوهش را کلیه معلمان مقطع ابتدایی شهر فیض آباد و مه ولات در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تشکیل دادند (بر اساس آمار به دست آمده از سازمان آموزش و پرورش۴۰۰ نفر)بر اساس فرمول کوکران حجم نمونه ۱۹۲ نفر تعیین شد که به روش تصادفی ساده از این جامعه آماری به عنوان نمونه انتخاب شد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه رهبری هوشمندانه سیدانمانلاکا (۲۰۰۲)

پرسشنامه مذکور بر اساس مولفه های رهبری هوشمند (Siddanmanlaka,(2002 تدوین شده است. این پرسشنامه توسط (Tausi, (2013 اعتباریابی شده است. این پرسشنامه شامل سه بعد رهبری عقلایی، رهبری هیجانی و رهبری معنوی می باشد. که شامل ۲۳ سوال بسته – پاسخ می باشد طیف مورد استفاده در پرسشنامه بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می باشد و روایی پرسشنامه توسط استاتید صاحب نظر مدیریت مورد تایید قرار گرفت. برای بدست آوردن روایی پرسشنامه از نظرات استاد راهنما و چندین تن از دیگر اساتید و متخصصین و کارشناسان استفاده شده است و از آنها در مورد مربوط بودن سؤالات ، واضح بودن و قابل فهم بودن سؤالات و اینکه آیا این سؤالات برای پرسشهای تحقیقاتی مناسب است و آنها را مورد سنجش قرار می‌دهد، نظر خواهی شد و اصطلاحات مورد نظر در پرسشنامه اعمال گردید.

پرسشنامه هیجانات معلمان ویلاویسنسیو (۲۰۱۰)

این پرسشنامه توسط (Villavicencio, (2010 طراحی شده و دارای ۴۵ سوال بوده و هدف آن ارزیابی هیجان پذیری در تدریس از ابعاد مختلف (خشم و عصبانیت، غرور و لذت، احساس گناه و شرم، ملامت، آزردگی) می باشد. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف طیف پنج گزینه‌ای لیکرت می باشد. در

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

پژوهش (Azizi 2019) روایی صوری و محتوایی این مقیاس توسط اساتید دانشگاه مورد تایید قرار گرفت. برای بررسی اعتبار مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان آن برای تمامی ابعاد بالای ۰/۷۹ گزارش شد

پرسشنامه اجتماعات حرفه‌ای یادگیری

جهت سنجش اجتماعات یادگیری حرفه‌ای معلمان، از پرسشنامه‌های ۵۲ سؤالی اصلاح شده، ارزیابی اجتماعات یادگیری حرفه‌ای Oliver et al, (2009) استفاده شده است. پنج جز یک جامعه یادگیری حرفه‌ای که ارزیابی شده‌اند عبارتند از: رهبری مشارکتی و حمایتی، چشم انداز و ارزش‌های مشترک، یادگیری جمعی و کاربرد یادگیری، عملکرد شخصی به اشتراک گذاشته شده، و شرایط حمایتی از جمله روابط و ساختارها (گویه‌های پرسشنامه در مقیاس پنجگانه لیکرت بود. روایی و روانی (با توجه به برگرداندن آن به فارسی) این پرسشنامه با استناد به نظر متخصصین و اساتید دانشگاهی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن به طورکلی از طریق آلفای کرونباخ که۹۳ % برآورد گردید مورد تأیید قرار گرفت. نیز آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های جوامع یادگیری حرفه‌ای، به ترتیب ذکر شده در بالا ۰/۹۳، ۰/۹۴، ۰/۹۵، ۰/۷۲، ۰/۸۰ و ۰/۹۵ بر آورد گردید.

تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار spas- 25 در دو بخش آمار توصیفی (میانه، میانگین، انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره) انجام شد.

یافته ها

در این بخش نتایج حاصل از تجزیه وتحلیل داده ها ی پژوهش ارایه می گردد. اطلاعات این بخش در دو بخش توصیفی، استنباطی تنظیم شده است.

جدول شماره (۱) فراوانی متغیر سن شرکت کنندگان در پژوهش را نشان می دهد.

جدول (۱) فراوانی و درصد سن

	فراوانی	درصد
۲۰ تا ۲۹ سال	۱۷	۸.۹
۳۰ تا ۳۹ سال	۷۱	۴۲.۲
۴۰ تا ۴۹ سال	۹۰	۴۶.۹
۵۰ تا ۵۹ سال	۲	۱.۰
موارد پاسخ نداده	۲	۱.۰
کل	۱۹۲	۱۰۰

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

نتایج جدول شماره (۱) که ۱۷ نفر (معادل ۸/۹ درصد) شرکت کنندگان بین ۲۰ تا ۲۹ سال، ۸۱ نفر (معادل ۴۲/۲ درصد) بین ۳۰ تا ۳۹ سال، ۹۰ نفر (معادل ۴۶/۹ درصد) بین ۴۰ تا ۴۹ سال و ۲ نفر (معادل ۱/۰ درصد) آنها بین ۵۰ تا ۵۹ سال سن دارند.
جدول شماره (۲) فراوانی جنسیت شرکت کنندگان در پژوهش را نشان می دهد.

جدول (۲) فراوانی و درصد متغیر جنسیت

	فراوانی	درصد
مرد	۷۸	۴۰.۶
زن	۱۱۲	۵۸.۳
موارد پاسخ نداده	۲	۱.۰
کل	۱۹۲	۱۰۰

نتایج جدول شماره (۲) نشان می دهد که ۷۸ نفر (معادل ۴۰/۶ درصد) شرکت کنندگان مرد و ۱۱۲ نفر (معادل ۵۸/۳ درصد) زن بودند.
به منظور آزمون فرضیه های پژوهش و اجرای آزمون های پارامتریک، ابتدا پیش فرض های استفاده از آنها بررسی شد.

جدول (۳) آزمون کلوموگروف اسمیرنوف

	z	df	p
رهبری هوشمندانه مدیران	.013	192	.239
مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ایمعلمان	.013	192	.238
هیجان تدریس معلمان	.010	192	.251

از آنجاییکه سطوح معنی داری به دست آمده در جدول فوق بیشتر از ۰/۰۱ می باشد. لذا پیش فرض برقرار است و اجرای آزمون های پارامتریک بلا مانع می باشد.
فرضیه اصلی: رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای و هیجان تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه دارد.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]
[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

برای آزمون این فرضیه با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مقدار همبستگی بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ایو هیجان تدریس معلمان آنها محاسبه شد. در جدول (۴) مقادیر همبستگی بدست آمده ارائه شده است.

جدول (٤) ضریب همبستگی پیرسون بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای و هیجان تدریس معلمان

		مشارکت در اجتماع معلم	هیجان تدریس معلم
رهبری هوشمندانه مدیر	مقدار همبستگی	۰.۵۷**	-.258**
	سطح معنی داری	.001	.001
	تعداد	۱۹۲	۱۹۲

**همبستگی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است.

آن‌گونه که در جدول مشخص است مقدار همبستگی بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۵۷+ می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان، با توجه به جهت همبستگی، می توان گفت که هرچه میزان رهبری هوشمندانه مدیران افزایش می یابد میزان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ایمعلمان آنها نیز افزایش می یابد.یافته ها همچنین نشان داد که مقدار همبستگی بین رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان ۰/۲۵- می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان، با توجه به جهت همبستگی، می توان گفت که هرچه میزان رهبری هوشمندانه مدیران افزایش می یابد میزان هیجان تدریس معلمان آنها کاهش می یابد.

فرضیه فرعی اول: بین مولفه‌های رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه نیز ابتدا با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مقدار همبستگی بین مولفه های رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان آنها محاسبه شد. در جدول (۴-۸) مقادیر همبستگی بدست آمده ارائه شده است.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

جدول (۵) ضریب همبستگی پیرسون بین مولفه های رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان

		رهبری عقلانی مدیران	رهبری هیجانی مدیران	رهبری معنوی مدیران
مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان	مقدار همبستگی	.569**	.532**	.398**
	سطح معنی داری	.001	.001	.001
	تعداد	۱۹۲	۱۹۲	۱۹۲

**همبستگی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است.

آن‌گونه که در جدول مشخص است مقدار همبستگی بین رهبری عقلانی مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۵۶+ می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان می توان گفت که با توجه به جهت همبستگی، هرچه میزان مولفه رهبری عقلانی مدیران افزایش می یابد میزان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ایمعلمان آنها نیز افزایش می یابد.
یافته ها همچنین نشان داد که مقدار همبستگی بین رهبری هیجانی مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۵۳+ می باشد، این همبستگی در سطع معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان می توان گفت که با توجه به جهت همبستگی، هرچه میزان مولفه رهبری هیجانی مدیران افزایش می یابد میزان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان آنها نیز افزایش می یابد.
در نهایت یافته ها نشان داد که مقدار همبستگی بین رهبری معنوی مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۳۹+ می باشد، این همبستگی در سطع معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان می توان گفت که با توجه به جهت همبستگی، هرچه میزان مولفه رهبری معنوی مدیران افزایش می یابد میزان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان آنها نیز افزایش می یابد.

جدول (٦) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام

مدل	R	R^2	R^2 تعدیل شده	خطای استاندارد SE	تغییرات R^2	دوربین واتسون
۱	.569	.323	.320	11.87886	.323	
۲	.612	.374	.368	11.45325	.051	1.700

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

در جدول فوق خلاصه مدل ها و ضرایب رگرسیون آمده است. نتایج نشان می دهد که با ورود هر کدام از مدل ها و متغیر ها بر مقدار ضریب تبیین تعدیل شده افزوده می گردد به نحوی که در پیشبینی مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان مدل دوم ۰/۳۷ از واریانس را تبیین می نماید (R^2=۰/۳۷).

جدول (۷) ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش بینی کننده در تحلیل رگرسیون

متغیر ها	ضریب غیر استاندارد B	خطای معیار	ضریب استاندارد Beta	t	P	Tolerance	VIF
مقدار ثابت	58.674	5.399		10.867	.001		
مولفه رهبری عقلانی	1.198	.229	.387	5.237	.001	.607	1.649
مولفه رهبری هیجانی	1.756	.448	.290	3.922	.001	.607	1.649

در جدول (۷) ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش بینی کننده در تحلیل رگرسیون ارایه شده است. بر اساس ضرایب ستون B می توان معادله رگرسیون را نوشت. با این معادله می توان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان را از روی مولفه های رهبری عقلانی و هیجانی مدیران با اطمینان ۰/۹۹ برآورد کرد:

مولفه رهبری) ۱/۷۵ + (مولفه رهبری عقلانی) ۱/۱۹ + ۵۸/۶۷= برآورد مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان (هیجانی

فرضیه فرعی دوم: بین مولفه های رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه دارد.

برای آزمون این فرضیه نیز ابتدا با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مقدار همبستگی بین مولفه های رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان آنها محاسبه شد.

جدول (۸) ضریب همبستگی پیرسون بین مولفه های رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان

		رهبری عقلانی مدیران	رهبری هیجانی مدیران	رهبری معنوی مدیران
هیجان تدریس معلمان	مقدار همبستگی	-.382**	-.254**	-.065
	سطح معنی داری	.001	.001	.372
	تعداد	192	192	192

**همبستگی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

آن‌گونه که در جدول مشخص است مقدار همبستگی بین رهبری عقلانی مدیران با هیجان تدریس معلمان ۰/۳۸- می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان می توان گفت که هرچه میزان مولفه رهبری عقلانی مدیران افزایش می یابد میزان هیجان تدریس معلمان آنها نیز کاهش می یابد.یافته ها همچنین نشان داد که مقدار همبستگی بین رهبری هیجانی مدیران با هیجان تدریس معلمان ۰/۲۵- می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است.
در نهایت یافته ها نشان داد که بین رهبری معنوی مدیران با هیجان تدریس معلمان رابطه معنی داری وجود ندارد (P > ۰/۰۵)

جدول (۹) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام

مدل	R	R^2	R^2 تعدیل شده	خطای استاندارد SE	تغییرات R^2
۱	.382	.146	.141	11.70907	.146

در جدول فوق خلاصه مدل ها و ضرایب رگرسیون آمده است. نتایج نشان می دهد که در پیش‌بینی هیجان تدریس معلمان مدل ارائه شده ۰/۱۴ از واریانس را تبیین می نماید (R^2=۰/۱۴).

جدول (۱۰) نتایج تحلیل واریانس مدل ها

مدل ها		مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	p
مدل اول	پیش بین	4441.892	1	4441.892	32.398	0.001
	باقی مانده	26049.420	190	137.102		
	کل	30491.313	191			

متغیر های پیشبین: مولفه رهبری عقلانی

در جدول (۱۰) نتایج تحلیل واریانس مدل ارایه شده است. با توجه به مقدار F و سطح معنی داری که کوچکتر از ۰/۰۱ است (p < ۰/۰۱)، فرضیه آزمایش یعنی اینکه "بین مولفه رهبری عقلانی با هیجان تدریس معلمان رابطه معنی داری وجود دارد" تأیید می شود و مولفه رهبری عقلانی پیش بینی کننده قابل اعتمادی برای هیجان تدریس معلمان هستند.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

جدول (۱۱) ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش بینی کننده در تحلیل رگرسیون

متغیر ها	ضریب غیر استاندارد B	خطای معیار	ضریب استاندارد Beta	t	P
مقدار ثابت	134.553	3.309		40.664	.001
مولفه رهبری عقلانی	-1.037	.182	-.382	-5.692	.001

در جدول (۱۱) ضرایب رگرسیون متغیرهای پیش بینی کننده در تحلیل رگرسیون ارایه شده است. بر اساس ضرایب ستون B می‌توان معادله رگرسیون را نوشت.

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی: رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری و هیجانات تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه دارد.

مقدار همبستگی بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان ۰/۵۷+ می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان، با توجه به جهت همبستگی، می توان گفت که هرچه میزان رهبری هوشمندانه مدیران افزایش می یابد میزان مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان آنها نیز افزایش می‌یابد. یافته‌ها همچنین نشان داد که مقدار همبستگی بین رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان ۰/۲۵- می باشد، این همبستگی در سطح معنی داری P>۰/۰۵ معنی دار است و با ۹۵ صدم اطمینان، با توجه به جهت همبستگی، می‌توان گفت که هرچه میزان رهبری هوشمندانه مدیران افزایش می یابد میزان هیجان تدریس معلمان آنها کاهش می یابد.

نتایج این فرضیه همسو و همخوان با نتایج (Hatmian ؛ Xing et al,2018؛Arslan,2018 ,et al ,2017 ؛ Stein,2017؛ Seymour,2017 Willin,2017 ؛ Dyck et al,2015) است. در تبین این فرضیه می‌توان گفت رهبری هوشمند شیوه‌ای برای هدایت سرمایه انسانی سازمان براساس مدیریت مشارکتی و با رویکردی مبتنی بر تفکر سیستمی به صورت اثربخش است. این شیوه رهبری و هدایت سازمانی بازنمایی سبک مبادله رهبر-پیرو در عصر تحول دیجیتال و دستیابی به سازمان هوشمند است. یکی از مواردی که باعث موفقیت یک سازمان یا جامعه می‌شود، تعامل میان رهبر و اعضای آن سازمان یا جامعه است. این تعامل در سایه رهبری هوشمندانه میسر است و به نوعی بر پایه تبادل نظر و برقراری ارتباط بنا شده است. در رهبری هوشمند، رهبر و افراد در موقعیت‌های ضروری و خاص به یکدیگر کمک می‌کنند بر اساس این شیوه رهبری، رهبر و اعضای سازمان با تشکیل اجتماعات یادگیری، در اجتماع بصورت گروهی و مشارکتی با یکدیگر صحبت می‌کنند، یک موضوع خاص را مورد

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

بررسی قرار می‌دهند و تا به یک نظر مشترک و اثربخش برسند. آنچه در رهبری هوشمند به آن تاکید ویژه شده است، برقراری ارتباط و تعامل در اجتماعات یادگیری بر اساس، هیجانات، ارزش‌ها و فرهنگ مشارکتی است بر همین اساس محیط یادگیری اجتماعی و هیجانات بر این فرآیند تاثیر می‌گذارند(Guzmán,2020).

همچنین در تبین این فرضیه می‌توان گفت سازمانی که از رهبران فرهمند و هوشمند برخوردارند با تشکیل اجتماعات یادگیری مناسب و با در نظر گرفتن هیجانات اعضا، راه‌کارهای گوناگونی برای حل مشکلات در نظر می‌گیرند(Mohammadkhani,2015).

فرضیه فرعی اول: بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

نتایج نشان داد بین مولفه‌های رهبری عقلانی و هیجانی مدیران با مشارکت در اجتماعات یادگیری حرفه ای معلمان رابطه معنی داری وجود دارد و متغیرهای پیش بین، پیش‌بینی کننده قابل اعتمادی برای مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری معلمان هستند.نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات (Xing et al, 2018؛ Hatmian et al, 2018) همسو بود. در تبین این فرضیه می‌توان گفت در سبک رهبری هوشمند سعی بر آن است که از زاویه خلاق و هوشمند به پدیده رهبری نگریسته شود. رهبری هوشمند سبب وسیع‌تر شدن منطقه نفوذ رهبران از افراد به گروه و از گروه به سازمان‌ها و جامعه می‌شود. رهبری هوشمند باید به افراد در جهت توسعه جامع خودشان به عنوان یک موجود زنده کمک کند و همچنین کارکنان را در جهت رسیدن به گروه‌های خودگردان حمایت کند. رهبری هوشمند یک تبادل نظر بین مشکلات یا خلق محصولات در یک موقعیت فرهنگی خاص است و زمینه را برای همکاری، همفکری و همدلی در میان جامعه کارکنان فراهم می‌کند و موجب پیوند محکم‌تر آن‌ها با سازمان می‌شود و با شناخت و ایجاد معرفت همه جانبه کارکنان، بر قابلیت‌های رفتاری و عملکردی آن‌ها می‌افزاید (Olexenko andRowan, 2018).به اعتقاد بسیاری از محققان رهبری هوشمند مدیران از الزامات مدارس امروزی است. رهبری هوشمند در مدارس به مدیران کمک می‌کند راه‌حل‌های جدید برای حل مشکلات گوناگونی که در حال حاضر با آن مواجه هستند بیابند و با تبدیل کارهای بی‌معنا و بعضاً نامفهوم به کارهای معنادار و هدفمند، به آن‌ها نیرو و ارزش می‌بخشد. رهبری هوشمند زمینه را برای همکاری، همفکری و همدلی در میان کارکنان فراهم می‌کند و موجب پیوند محکم‌تر آن‌ها با سازمان می‌شود و با شناخت و ایجاد معرفت همه جانبه کارکنان، بر قابلیت‌های رفتاری و عملکردی آن‌ها می‌افزاید (Ardalan and Sultanzadeh,2014) .رهبری هوشمند با شکستن موانع علایق شخصی، افراد را به رعایت دستورات و قوانین سوق می‌دهد. رهبر هوشمند، با توانایی و هوشیاری خود بر پویایی موقعیت، خود و دیگران تاثیر

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

می‌گذارد. لذا می‌توان گفت بین رهبری هوشمندانه مدیران با مشارکت در اجتماعات حرفه‌ای یادگیری معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

نتایج نشان داد بین مولفه رهبری عقلانی با هیجان تدریس معلمان رابطه معنی داری وجود دارد و مولفه رهبری عقلانی پیش بینی کننده قابل اعتمادی برای هیجان تدریس معلمان هستند.رهبری هوشمند با تاکید بر مدیریت هدف، عواطف و احساسات، معنا و هدفمندی، توسعه روحیه کارتیمی و گروهی و پرورش و تقویت حس جستجوگری می‌تواند بر عملکرد اعضای هیات علمی تاثیرگذارد.رهبران هوشمند با ایجاد توانایی‌ها، ایجاد شور و شوق جمعی و گسترش سرمایه و با اتخاذ رویکردهای هوشمندانه، در نظام‌های آموزشی تعادل بین فعالیت‌های جاری و برنامه‌ریزی برای آینده را فراهم می‌آورند. رهبران با سبک رهبری هوشمندانه در سازمان به گونه‌ای عمل می‌کنند که نه تنها بتواند، تعارض بین اهداف فرد، سازمان و جامعه را کمرنگ نماید؛ بلکه بتواند زمینه‌ی مشارکت افراد را در تعیین اهداف، زمینه‌ی عمل داوطلبانه کارکنان، خود نظارتی و در نهایت یادگیری، خلاقیت و نوآوری را در سازمان توسعه دهند. مدل رهبری هوشمند مبتنی بر پارادایم فرا صنعتی است. در این پارادایم، وظایف مجدداً تعریف می‌شود، کارکنان سازمان و روابط بین آن‌ها گسترده‌تر می‌گردد و این دیدگاه مبتنی بر جامعه است (Xing et al, 2018). وقتی سبک رهبری مدیران کارآمد باشد معلمان نیز در فضایی امن و شاد سعی در تعدیل هیجانات خود برای بهبود و کارایی بیشتر می‌کنند و با مدیران خود همسو می‌گردند لذا می‌توان نتیجه گرفت بین رهبری هوشمندانه مدیران با هیجان تدریس معلمان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

محدودیت‌های پژوهش

۱-خودگزارشی بودن ابزارهای پژوهش، که احتمال سوگیری و عدم صداقت آزمودنی در پاسخ به سوالات را بالا برده و اعتبار پاسخ‌ها زیر سوال می‌برد.

۲-محدود بودن نمونه پژوهش به تعداد ۱۹۶ نفر از معلمان مقطع ابتدایی شهر فیض آباد و مه ولات در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، که تعمیم نتایج را با دشواری و محدودیت مواجه می‌سازد

۳-کمبود کنترل متغیرهای مداخله‌گر مانند هوش، تحصیلات

پیشنهادهای کاربردی

۱-با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود در زمینه تدوین اهداف مدرسه سعی شود از مشارکت معلمان بهره گرفته و در واقع اهداف سازمان با همکاری همه اعضای مدرسه تدوین شوند.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

۲-به مدیران مدارس پیشنهاد می‌شود جهت کنترل بهتر هیجانات معلمان در مدارس، تشکیل اجتماعات یادگیری حرفه ای در مدارس از رویکردهای جدید رهبری مانند رهبری هوشمندانه در مدارس استفاده شود.

۳-به مدیران مدارس پیشنهاد می‌شود، در راستای فعالیت‌های مدرسه محور، اقدامات مناسب را انجام دهند.

۴-پیشنهاد می‌شود دوره‌های آشنایی با رویکرد مدیریت هوشمند مبتنی بر نتایج این پژوهش برای مدیران برگزار شود.

تعارض منافع/ حمایت مالی

این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده سوم مقاله با عنوان"بررسی نقش رهبری هوشمندانه مدیران بر مشارکت در اجتماعات حرفه ای یادگیری و هیجانات تدریس معلمان مقطع ابتدایی" می باشد و نتایج این پژوهش با منافع هیچ ارگان و سازمانی در تعارض نیست و بدون حمایت مالی انجام گرفته است.

منابع

- Abdulmasih, D. (2021) Intelligent Leadership Based on Catholic Perspective. Open Journal of Leadership, 12, 33-45.
- Adiguzela, Z., Ozcinar, M. F., & Karadal, H. (2019). Does servant leadership moderate the link between strategic human resource management on rule breaking and job satisfaction? European Research on Management & Business Economics, 26(2), 103-110.
- Alsharija, M., & Watters, J. J. (2020). Secondary school principals as change agents in Kuwait: Principals' perspectives. Educational Management Administration & Leadership, 1741143220925090.
- Ardalan, Mohammad Reza and Sultanzadeh, Vahid (2014). The effectiveness of social entrepreneurship from intelligent leadership with the mediating role of organizational learning. Journal of Entrepreneurship Development, 8(3), 25-43.. (In Persian)
- Barzegar, K., Hosseini, N., & Sadati, A. (2019). The Role of Social-emotional Competencies and Social Teaching Practices on Students' Emotions: The Mediation Role of Teachers, Emotions. Iranian Journal of Learning and Memory, 1 (2), 57-61. .(In Persian)

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

- Becker, E. S. (2021). Teacher's emotion in the classroom and how they relate to emotional exhaustion - an experience-sampling analysis Universität Konstanz, Konstanz.
- Çevik, M. S. (2019). Main problems in the school administration and solutions proposed: A qualitative study. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 25(3), 509-568.
- Ebrahimi, Luqman. (2018). Challenges and obstacles to expanding the advisory role of school principals, a case study in West Azerbaijan. School Management Journal. 6 (1), 262-282.(In Persian)
- Guzmán. V., Muschard. B., Gerolamo. M., Kohl, H., & Rozenfeld. H. (2020). Characteristics and Skills of Leadership in the Context of Industry. 17th Global Conference on Sustainable Manufacturing. Procedia Manufacturing 43 (2020) 543–550
- Hossein Qalizadeh, Rizvan. (2021). The concept and nature of educational leadership and its models. .(In Persian)
- Hosseini Bafghi, Negar (2019). Modeling teachers' teaching emotions based on teaching social activities and teachers' social-emotional skills. Teacher Professional Development Quarterly, 5(3), 63-77. .(In Persian)
- Irji Rad, Arslan and Haji, Marzieh (2018). Investigating the relationship between self-awareness and emotions caused by teaching in teachers of conservatories. Educational Psychology Quarterly of Allameh Tabatabai University, 14(50), 55-70.(In Persian)
- Kikha, Alame (1400) Predicting the educational performance of faculty members based on the intelligent leadership model. Higher Education Letters, 14(54), 7-24.. (In Persian)
- Kikha, Alame; Hoyda, Reza and. Yaqoubi, Nur Mohammad (2016). Investigating the effect of intelligent leadership on the educational performance of faculty members of Shar Zahedan State Universities with the mediating role of critical thinking, Public Management Research, 10(35), 61-83. .(In Persian)
- Marshall Reeve, John. (2015). motivation and excitement. Translated by Yahya Seyed Mohammadi. Tehran: Edition Publications.. (In Persian)
- Meshbaki, Asghar. (2021). The relationship between work commitment and conscientiousness with administrative transformation, Research Letter, No. 5: 173-195.. (In Persian)
- Mirhashmi Rote, Zahrasadat and Shokri, Omid. (2017). The relationship between perceived self-efficacy beliefs and teacher-student interaction: the mediating role of teacher emotions. Research in school and virtual learning, 6(3), 37-52.. (In Persian)
- Mohammadkhani, Kamran (2015). Higher education leadership (emotional intelligence approach and faculty effectiveness), Tehran: Islamic Azad University Press, Science and Research Unit.(In Persian)

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]

- Oleksiyenko, A., & Ruan, N. (2018). Intellectual leadership and academic communities. Journal Faculty of Education, 7(2), 52-71.
- Saidi, Mansoura. (2016). The role of school administrators in facing the issues and problems facing smart schools. Master's thesis. Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ferdowsi University of Mashhad.. (In Persian)
- Saif, Ali Akbar. (2019). Modern educational psychology: the psychology of education and learning. Tehran: Doran Publishing House.. (In Persian)
- Szeto, E. (2020). How do principals' practices reflect democratic leadership for inclusion in diverse school settings? A Hong Kong case study. Educational Management Administration & Leadership, 1741143220915922.
- Tan, C. Y., Gao, L., & Shi, M. (2020). Second-order meta-analysis synthesizing the evidence on associations between school leadership and different school outcomes. Educational Management Administration & Leadership, 1741143220935456.
- Tavousi, Ali-Reza. (2013). The relationship between intelligent leadership and the components of the teaching organization according to the expert in charge of the General Directorate of Education of Qom province, master's thesis in public administration, Islamic Azad University, Saveh branch.. (In Persian)
- Tusi, Alireza; Senjari, Ahmadreza; Ghayoumi, Abbas Ali and Ahadi, Parviz (2019). Providing a smart leadership model for the central organization of Islamic Azad University. Educational Leadership and Management Quarterly of Islamic Azad University, Garmsar Branch, 14(1), 1-19.. (In Persian)
- Zydziunaite,V. (2018) Considerations on intellectual and Academic leadership of a Scholar in Higher Education, Acta Educationis generalis, 8(1): 45-66.

[Downloaded from journalieaa.ir on 2026-11-24]

[DOI: 10.61186/meo.13.2.71]